

PARK NOVÁ PASÍŘSKÁ

Studie parku v širších vazbách na základě záměru formulovaného s participací veřejnosti

Zadavatel:

MĚSTO JABLONEC NAD NISOU

Mírové náměstí 19

Jablonec nad Nisou,

IČ. 00262340

Zpracovatel:

ProstorPlus.EU s.r.o.

K Rovinám 557,

Praha 5, Jinonice,

IČ. 27640698

Autoři:

Bc. Zuzana Přenosilová *zuzana.prenosilova@prostorplus.eu*

Ing. arch. Petr Klápště *petr.klapste@prostorplus.eu*

Ing. Eva Burianová *burianovae@fzp.czu.cz*

1 SHRnutí ANALýZ

Návrhu předcházela malý sociologický výzkum sestávající z dotazníkového šetření, pozorování a diskusního setkání.

Kompletní analýzy jsou ve zprávě „PARK NOVÁ PASÍŘSKÁ – Formulace projektového Participace veřejnosti při formulování projektového záměru parku v Jablonci nad Nisou výstupy ankety, terénního šetření a diskusního setkání.“ Zde uvádíme pouze některé závěry a bez popisu jejich geneze podpůrných dat.

1.1 Charakter řešeného území a okolních prostorů

Řešená plocha vznikla při asanaci v 70. letech 20. století, v rámci výstavby sídliště však nebyla dořešena a od té doby funguje v podobě dnešního letitého provizoria. Záměrů, jak ji využít byla celá řada, ale žádný se neuskutečnil. Postupem času začala být obyvateli vnímána jako nedílná součást systému veřejných prostranství.

Veřejné prostory v zájmovém území jsou poměrně zajímavé tím, že se zde na rozdíl od většiny dalších jabloneckých sídlišť podařilo vytvořit dva polosoukromé „vnitrobloky“, jakousi přirozenou zadní, intimnější stranu domů. Tyto prostory dnes velmi dobře fungují, a jsou hojně využívány, zejména maminkami s dětmi a mládeží.

Řešený prostor funguje jako „přední“, veřejná a rušnější strana domů, vzhledem k absenci podobného prostoru v širokém okolí hraje částečně i roli náměstí.

1.2 Pěší pohyb v řešeném území

Park je významným tranzitním místem. Silnému využití hlavní trasy centrum – Žižkův vrch se svoji intenzitou vyrovná trasa směřující k ulici Budovatelů, intenzita se zde ale v pozdějších odpoledních hodinách snižuje dříve.

Ze severní strany (přes řeku) je park velmi špatně přístupný.

1.3 Současné využití

- Nejrušnějším místem je vstup u konečné tramvaje, funguje jako tranzitní, čekací (tramvaj), je zde problematické rychlé občerstvení.
- Nejčastějším pobytovým místem jsou lavičky uprostřed plochy, lidé sem chodí posedět, číst apod. i poměrně z velké dálky (ze sídliště Na Vršku, bližší části sídliště Žižkův Vrch).
- Celá plocha je využívána k venčení psů, cíp směrem k ulici U Lávky o něco více.
- Dopoledne si zde občas hrají děti z mateřské školy.

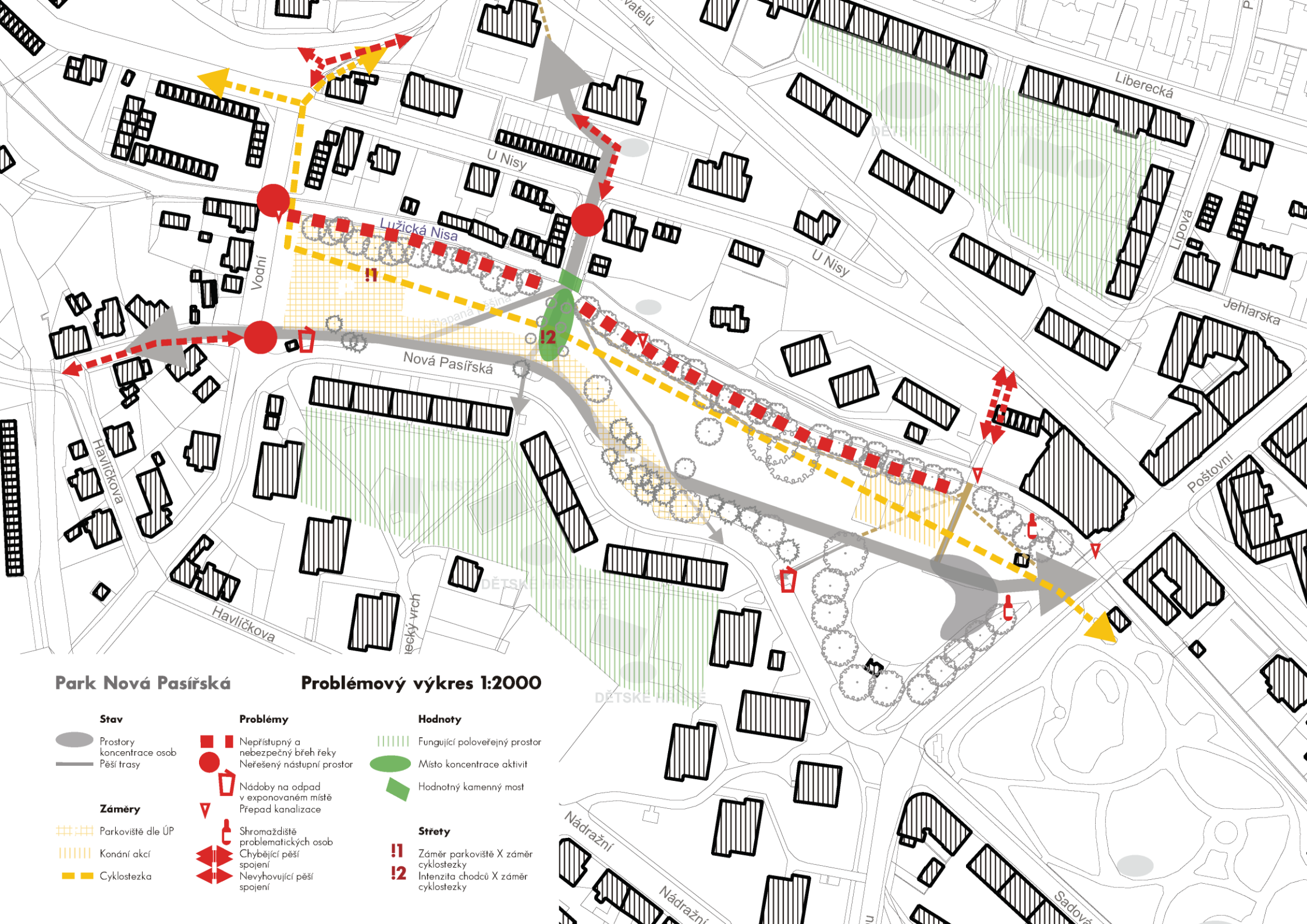
Z předchozích zjištění vyplývá pro park veliký význam jeho napojení na okolí, které je v současné době problematické a je nutné ho dořešit.

1.4 Problémový výkres

Viz. následující strana

1.5 Vstupní předpoklady

Studie vychází ze záměru zahloubení teplovodu procházejícího celým centrem města nad korytem řeky Nisy a v její blízkosti.

Park Nová Pasiřská

Problémový výkres 1:2000

Stav	Problémy	Hodnoty
Prostory koncentrace osob	Neprístupný a nebezpečný břeh řeky	Fungující poloveřejný prostor
Pěší trasy	Nerešený nástupní prostor	Místo koncentrace aktivit
Záměry	Nádoby na odpad v exponovaném místě	Hodnotný kamenný most
Parkoviště dle ÚP	Přepad kanalizace	Sřety
Konání akcí	Shromáždění problematických osob	Záměr parkoviště X záměr cyklostezky
Cyklostezka	Chybějící pěší spojení	Intenzita chodců X záměr cyklostezky
	Nevyhovující pěší spojení	

2 ŘEŠENÍ NAPOJENÍ PARKU NA OKOLÍ

2.1 Důvod řešení návaznosti

Z předchozích zjištění vyplývá pro park veliký význam jeho napojení na okolí, které je v současné době problematické a je nutné ho dořešit. Je zřejmé, že důkladné řešení všech napojení by mělo být zpracováno systematicky v rámci budoucí regenerace sídliště Nisa a sídliště Na Vršku. Přesto se návaznostmi parku zabýváme, a to ze dvou důvodů:

- je třeba zajistit, aby návrh parku předvídal možná řešení napojení tak, aby na ně v budoucnu ponechal odpovídající prostor (návaznosti 1,2,4,7,8).
- méně (finančně i věcně) náročná změny je nutné provést co nejdříve, byť některé pouze provizorním způsobem. Velké množství návštěvníků si zaslouží důstojné podmínky (a ne nutnost chodit blátem). Jedná se o návaznosti 3,5,6.

2.2 Jednotlivé návaznosti

Obrázek: řešené spojnice

číslice v obrázku je třetí číslicí v nadpise kapitoly – tj. ulice Nová Pasířská, na obrázku označená 1 je popsána v kapitole 3.2.1.

2.2.1 Ulice Nová pasířská

Ulice Nová Pasířská je v současné době přetížena parkováním.

Varianta zobrazená ve výkresech neukazuje optimální, ale MAXIMÁLNÍ možnosti nárůstu parkovacích míst, a dokumentuje, že námi navržené uspořádání parku toto umožní. Je ale

samozřejmě možné uspořádat ulici různě. Rozhodnout o výsledném řešení nám nepřísluší, mělo by být provedeno v rámci celkového řešení parteru sídliště Nisa. Z hlediska fungování parku je NUTNÉ, aby ulice byla obytnou zónou. Domníváme se ale, že do budoucna by bylo vhodné jednosměrné uspořádání s šikmým parkováním které svým počtem bude odpovídat stávajícím parkovacím místům a místům, která jsou využívána i přesto, že k tomu nejsou určena.

2.2.2 Nástup z ulice U Nisy

Druhý nejfrekventovanější nástup je v současné době pouze roztráštěnou zbytkovou plochou před individuálními garážemi. Chybí členění prostoru dle funkce a jasný vizuální signál o existenci parku.

Do budoucna by bylo vhodné, aby se ulice U Lávky stala obytnou ulicí, kde jsou chodci zvýhodněni oproti automobilům s vozovkou na úrovni chodníku.. Vytažení zvýšené úrovně vozovky obytné ulice směrem do ulice U Nisy formou dlouhého prahu pomůže zajistit bezpečný přechod v místě, kde v současné době lidé přecházejí – tj. přímo proti vozovce ulice U Lávky.

2.2.3 Další propojující komunikace směrem do sídliště Na Vršku

Jeden ze tří hlavních pěších tahů směřujících do parku vede po neuzpevněné cestě, která nemá odpovídající ekvivalent v některé ze stávajících zpevněných cest. Ulici U Nisy křížuje v místě bez přechodu.

Ačkoli by pěší komunikace měly být řešeny v budoucnu jako součást parteru sídliště, navrhujeme již teď tuto pěšinu změnit ve standardní dlážděnou pěší cestu. V místě terénního zlomu u garáží je nutné ji pro dosažení povoleného sklonu mírně zahloubit.

2.2.4 Severozápadní rohový nástup

Pro posílení kontaktu s parkem navrhujeme razantní probírku náletových dřevin. Zvýraznit vstup by mohla i nápadná konstrukce cyklistické lávky, např. dřevěné věšadlo z lepených profilů. Pro definitivní vyřešení tohoto prostoru je třeba dořešit vedení cyklostezky Odra-Nisa mezi parkem a Brandlem.

2.2.5 Napojení sídliště Na Vršku

Strmým svahem jsou vyšlapány pěšiny, způsobující erozi, která již pokročila tak daleko, že odhaluje inženýrská síť.

Navrhujeme řešit toto mlatovými cestičkami se schody, způsobem jako jsou mimo město zabezpečovány turistické trasy. Přesné trasování může být stanoveno před realizací na místě s ohledem na zde rostoucí dřeviny.

2.2.6 Nástup z ulice Budovatelů

Dnes neexistuje, umožnil by přímé propojení s velkým blokem zástavby Liberecká-Budovatelů, který zároveň patří do spádové oblasti mateřské školy.

Řešení je v tomto případě zřejmé, navrhujeme jednoduchou dlážděnou pěší cestu se schody vyrovnávajícími terénní zlom.

2.2.7 Napojení směr Žižkův Vrch

Jeden ze tří hlavních pěších tahů směřujících do parku vede po komunikaci s nevyhovujícími chodníky, resp. celkovým profilem.

Režim užívání v současné době díky vžitým „nepsaným pravidlům“ podstatě odpovídá obytné zóně. Důsledné zavedení obytné zóny by ale bylo problematické, protože při současném sklonu není možné zajistit normová stání, na druhou stranu členění ulice na menší plochy o různém sklonu by bylo problematické při údržbě.

Chodníky byly nedávno opraveny. Stávající uspořádání je v zásadě funkční a dokud bude technicky v dobrém stavu, může být ponecháno a pozornost může být věnována jiným spojením. Pouze je třeba rozšířit schodiště na slepém konci ulice.

2.2.8 Napojení Tyršových sadů

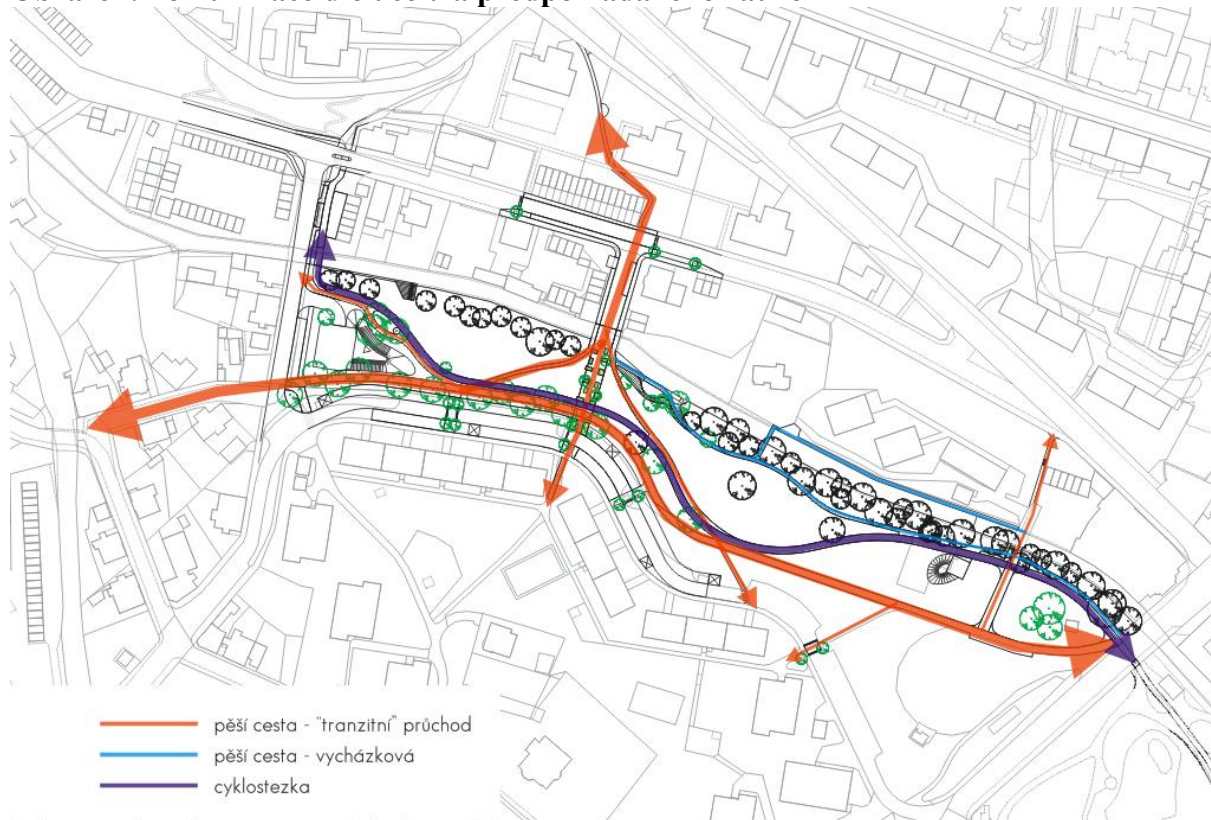
Respektuje navrhované trasování cyklostezky v projektu obnovy Tyršových sadů.

3 FUNKČNÍ ČLENĚNÍ PARKU

3.1 Komunikace

Parkem prochází řada důležitých komunikací, proto považujeme za podstatné při volbě designu a materiálů důsledně rozlišovat mezi jednotlivými účely.

Obrázek: komunikace dle účelu a předpokládaného zatížení

Obrázek: komunikace s povrchem umožňujícím in-line bruslení

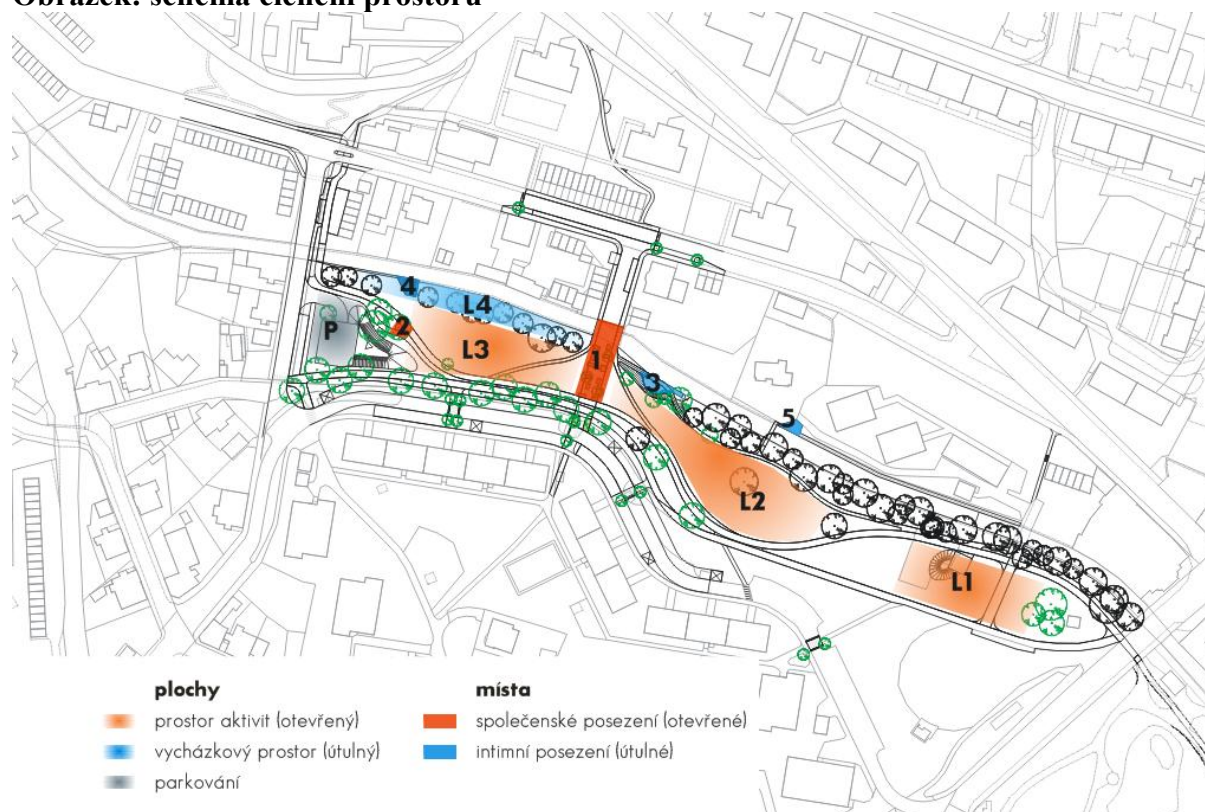
Ploch pro in-line bruslení je v Jablonci nad Nisou nedostatek, proto i řešený park alespoň ve skromných podmínkách tento druh pohybu umožňuje. Není vyčleněna samostatná dráha, ale

jinými komunikacemi s asfaltovým povrchem vytvořena možnost okruhu. Je ale velmi důležité, aby pro bezpečnost chodců ostatní pěší komunikace pohyb na in-line bruslích svým povrchem znemožňovaly.

3.2 Plochy

Prostor parku je podrobněji rozčleněn na dílčí zóny, které mají zároveň rozdílné požadavky na architektonické řešení. Jsou děleny na 4 skupiny a doplňkové parkování.

Obrázek: schéma členění prostoru

3.2.1 Oblasti

Vyznačují se tím, že jsou poměrně otevřené, nemají jasně definované hranice. Jsou určeny především pro pohyb. **Prostory aktivit** jsou pohledově propojené s bydlením v ulici Nová Pasířská a prostorem smyčky tramvaje. Vizuální propojení umožňuje jednak účinnou sociální kontrolu a zároveň funguje jako pozvánka ke vstupu. **Vycházkové prostory** tvoří menší část parku a jako oživení zde funguje kontakt s řekou.

3.2.2 Místa

Mají jasně definovanou hranici, jsou určeny především k delšímu pobytu – sezení, postávání.

Společenská posezení

Jsou v místech pohybu většího množství osob s výhledem na cesty a prostory aktivit.. Mají větší kapacitu laviček, protože je dlouhodobě zjištěno, že lidé častěji volí sezení s výhledem na jiné lidi.

Intimní posezení

Jsou v klidových místech s výhledem na zeleň a řeku, pro příležitosti, kdy sedící nechce být rušen.

3.2.3 Konkrétní prostory

L1 – louka příležitostných akcí

Slouží k občasnému pořádání drobných akcí (Slavnosti Nisy apod.), pro tento účel je zde volná plocha, pevné podium a přístupová schodiště k řece.

L2 – velká louka aktivit, L3 – malá louka aktivit

Obě louky jsou volné prostory, které mohou obyvatelé používat sami (posezení v trávě, frizbee, venčení psů apod.), občas by se zde pro oživení mohly objevit různé umělecké artefakty.

L4 – louka u řeky

Je v úrovni současného terénu cca. 1m nad hladinou řeky a slouží k procházení s při kontaktu s řekou. Od zbytku parku je mírně odstíněna několika stromy ponechanými ze současného náletu.

1 – centrální prostor

Navazuje na již dnes úspěšný prostor, kam si lidé chodí i z poměrně velké dálky posedět, číst, popovídat. Je tvořen různými sestavami laviček umožňujícími různými výhledy a různé druhy komunikace.

2 – sezení u cyklostezky

Malé sezení okolo kmene stromu s výhledem na louku L3. Může sloužit k odpočinku pro cyklisty.

3 – pobytová loučka na nábřeží

Místo, kde procházková cesta klesá k vodě na úroveň koruny navigace je rozšířeno tím, že je do současného terénu vyhlouben prostor pro malou pobytovou loučku půlkruhového tvaru. Lavičky zde umístěné mají svahem krytá záda. Druhá skupina laviček je postavena tak, aby skýtala výhled na Kupfeho lávku.

4 – pobytové schody

Schodiště s velkými stupni na posezení a malými pro pohyb (princip tribuny na stání) s přímým kontaktem s řekou. Využívá místa, kde na protějším břehu není objekt, který by bránil ve výhledu.

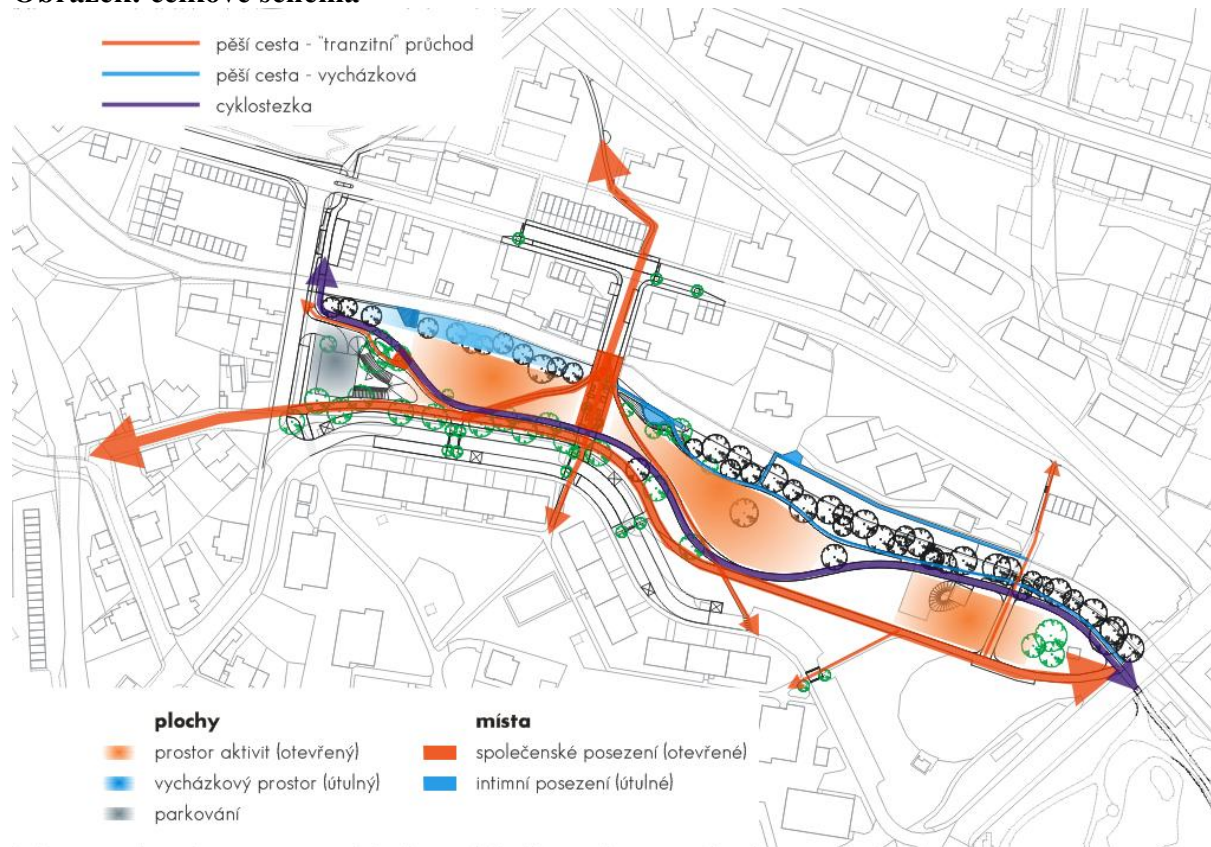
5 – posezení nad řekou

Klidné posezení nabízející klidné zákoutí a pohled na park přes řeku. Pro sociální kontrolu je důležité, aby na toto místo bylo alespoň zčásti vidět z prostoru školky a mezi stromy z louky L2.

P – parkování

Dle územního plánu je prostor pro parkování navrhován podstatně větší. V tomto tato studie může vést k úvahám o redukci parkovacích ploch. Kromě možnosti vytvořit zde standardní parkoviště navrhujeme k prověření malý parkovací dům o kapacitě 14 míst, který by mohl diversifikovat typy parkovacích míst na sídlišti. Ze strany parku může být zakryt terénní vlnou, která přejde do jeho zelené střechy.

Obrázek: celkové schéma

4 VÝTVARNÉ ŘEŠENÍ

Výtvarné řešení vychází z funkčního rozčlenění. Park je řešen spíše krajinářsky, to znamená s použitím oblých tvarů komunikací a volným rozmístěním dřevin. Stromy jsou komponovány většinou ve vnitřních obloucích cest, aby je pomáhaly pocitově definovat.

Kontrastně působí střední část určená k posezení, která evokuje bývalou ulici U Lávky a je pravoúhle geometrická s keři sázenými do obdélných záhonů.

Na západní straně je park pohledově uzavřen 2m vysokou terénní vlnou, která (v případě, že zde budou vybudovány garáže) přechází do zelené střechy parkovacího domu.